

سه شنبه 20 مهر 1395 - 9 محرم 1437 - 11 اکتبر 2016

حکیم ابوالقاسم فردوسی در سال 313 شمسی مصادف با 329 هجری قمری برابر با 940 میلادی در روستای "باژ" از ناحیه طابران طوس متولد شد.

تولد شاعر نامدار، ابدان، حکیم "ابوالقاسم فدهس"، د. طوس، (313 ش.)

حکیم ابوالقاسم فردوسی در سال 313 شمسی مصادف با 329 هجری قمری برابر با 940 میلادی در روستای "باژ" از ناحیه طابران طوس متولد شد. وی در خانواده‌ای مرفه و ممتاز رشد و نمو کرد و در دوران جوانی به تحصیل علوم پرداخت. وی همچنین به ادبیات فارسی و تاریخ و سایر علوم رایج زمان خود آشنایی کافی داشت. آنچه که از متون مختلف مشخص می‌شود، او مسلمان و شیعه بوده است و به پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) عشق و علاقه وافر داشت. اثر جاویدان فردوسی، شاهنامه نام دارد و در شمار بهترین آثار حماسی عالم است. شاهنامه بر اثر نفوذ شدیدی که در میان طبقات مختلف ایرانیان یافت، در همه ادوار تاریخی بعد از قرن پنجم هجری مورد توجه بود و همه شاعران حماسه گوی ایرانی تا قرن اخیر تحت تأثیر آن بوده‌اند. فردوسی در حفظ جانب امانت به هنگام نقل مطالب، به کار بردن نهایت مهارت در وصف مناظر طبیعی و میدان‌های جنگ و قهرمانان منظومه خود و نظایر این‌ها و نیز ذکر مواظ دلیذر کمال توانایی را نشان داده است. حکیم ابوالقاسم فردوسی سرانجام در سال 411 هجری قمری برابر با سال 1020 میلادی در هشتاد سالگی درگذشت و در طوس به خاک سپرده شد.

روز ملی کاهش آثار بلایای طبیعی (تصویب 1373 ش.) در ایران، 20 تا 25 مهر، هفته کاهش بلایای طبیعی نامگذاری شده است و روز 20 مهر را روز ملی کاهش اثرات بلایای طبیعی نام نهاده‌اند. شرایط اقلیمی و جغرافیایی ایران نظیر قرارگیری آن روی کمربند زلزله، واقع شدن در عرضهای پایین و... از یک طرف و ساخت وسازهایی نامطلوب و بدون رعایت نکات ایمنی از طرف دیگر، باعث آسیب پذیری ایران در برابر بلایای طبیعی شده است.

روز بزرگداشت حافظخواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی در حدود سال 726 ق در شیراز به دنیا آمد. وی پس از فراگرفتن دانش‌های متداول عصر خود، دیوان شعری گذشته و معاصر خود را به دقت مطالعه کرد و نخست معنا را از لفظ جدا نمود و لفظ را به دور افکند. آن‌گاه معنا را در کوره ذهن فروزنده خود ریخت و از آن زیوری گوهر آگین ساخت. کمال هنر حافظ در این است که از همان عناصر در دسترس همگان، معجونی شفافبخش و مفرح تهیه کرده و استادانه و سحرآفرینانه، آنها را به خدمت ابلاغ پیام خود در آورده است. او تفسیر قرآن، حکمت و ادبیات عرب را به خوبی می‌دانست و چون قرآن را با چند روایت و قرائت حفظ کرده بود، به حافظ شهرت یافت. حافظ با الهام گرفتن از آموزه‌های اسلامی و مفاهیم قرآنی و بکارگیری استعارات و کنایات منحصر به فرد، توانست ناب‌ترین غزل‌های تاریخ ادبیات ایران را بسراید. اهمیت حافظ در آن است که توانست مضامین عرفانی و عشقی را به نحوی در هم آمیزد که از دو شیوه غزل عارفانه و عاشقانه، سبک واحد و جدیدی به وجود آید. این شاعر استاد، افکار خود را با الفاظ بسیار زیبا و با توجه به صنایع لفظی بیان کرده و بر اثر قدرت فراوان خود در سخنوری، غالباً مضامین عالی و معانی بسیار در ابیات کوتاه گنجانیده است. ترکیباتی که حافظ در اشعار خود آورده، غالباً تازه، بدیع و بی‌سابقه است و حافظ در ساختن این ترکیبات، نهایت قدرت و کمال ذوق و لطافت طبع خود را نشان داده که کمتر شاعری از این حیث با او قابل مقایسه است. شعر حافظ در فضای اسلامی غوطه‌ور است و دیوان حافظ مملو از الفاظ و تعبیر قرآنی می‌باشد. علاوه بر این، در اشعار او، اصطلاحات مربوط به تصوف، عرفان، فلسفه، کلام، تفسیر، حدیث و فقه و... به مقدار فراوان به چشم می‌خورد.

تاسوعای حسینی (61 ق) روز تاسوعا یا روز نهم ماه محرم آخرین روزی است که حسین بن علی (ع) سومین امام شیعیان و یارانش شبانگاه آن را درک کرده‌اند و این روز به شب عاشورا پیوند خورده است. این روز در نزد شیعیان از اهمیت بالایی برخوردار است. شیعیان این روز را منتسب به عباس بن علی (ع) نیز می‌دانند، و این روز را بسان روز عاشورا گرامی داشته و در آن به سوگواری می‌پردازند. تاسوعا بزرگداشت شهادت اسوه ایثار، ادب و دلاوری بزرگ مردی است که با گذشت بیش از هزار و چهارصد سال، هنوز تاریخ، روشن از کرامت‌های اوست و نام او با وفا و ادب و مردانگی همراه است.

جواب رد حضرت ابوالفضل العباس (ع) به امان نامه ی شمر بن ذی الجوشن (61 ق) شمر بن ذی الجوشن در عصر روز نهم محرم، چون دید که عمر بن سعد مهیای نبرد با امام حسین(ع) است، به نزدیک خیم حسینی آمد و بانگ زد که: فرزندان خواهرم کجایند؟ منظورش حضرت عباس و سه برادرش به نام‌های عبدالله، جعفر و عثمان بود که از فرزندان فاطمه‌ی ام‌البنین(س) بودند. آن مجله از قبیلہی

بنی‌کلات و شمر هم از همین قبیله بود. امام حسین(ع) که صدای شمر را شنید به برادرانش دستور داد که جواب شمر را بدهید، اگرچه او فاسق است ولیکن با شما قرابت و خویشی دارد. حضرت عباس(ع) به همراه سه برادرش به نزد شمر رفتند. شمر برای آنان، امان نامه‌ای آورده بود، مشروط بر این که از یاری حسین(ع) دست بردارند و سپاهش را ترک گویند. حضرت عباس(ع) فرمود: بریده باد دست‌های تو و لعنت باد بر امانی که برای ما آورده‌ای. ای دشمن خدا! ما را امر می‌کنی که دست از برادر و مولای خویش برداریم و سر در طاعت ملعونان برآوریم. آیا ما را امان می‌دهی ولی برای پسر رسول خدا(ص) امانی نیست؟ شمر از شنیدن این پاسخ دندان‌شکن، خشمناک شد و به لشکرگاه خویش برگشت. در این شب، امام حسین(ع) برادر خود حضرت ابوالفضل را به اردوگاه دشمن فرستاد که آن شب را مهلت بخواهد، برای این که امام و یارانش به نماز و راز و نیاز با خداوند بپردازند.

درگذشت "هانری فابر" دانشمند فرانسوی (1915م) ژان هانری فابر دانشمند علوم طبیعی و حشره‌شناس معروف فرانسوی در 22 دسامبر سال 1823م در فرانسه به دنیا آمد و بعد از اتمام تحصیلات خود به تحقیق و مطالعه در علوم طبیعی پرداخت. وی علاوه بر تدریس، وقت خود را جهت مطالعه پیرامون مسائل زیست‌شناسی و رفتار حشرات اختصاص داد و به علت مطالعه و کنکاش فراوان درباره حشرات به او "شیفته حشرات" می‌گفتند. فابر نخستین دانشمندی بود که درباره مکانیسم واکنش‌های غریزی جانوران، به ویژه حشرات برای حفظ حیاتشان به تحقیق جامع پرداخت و اطلاعات ارزشمندی نیز به دست آورد و نتیجه تحقیقات و مطالعات خود را در قالب نزدیک به 40 اثر علمی ارائه نمود که 10 جلد از آن به عنوان "یادداشت‌های حشره‌شناسی" که طی 28 سال نگاشته شده، به موضوع مورد علاقه وی اختصاص دارد و حاوی مشاهدات و نظرات وی درباره رفتار حشرات می‌باشد. دیگر آثار فابر عبارتند از: زندگی اجتماعی در دنیای حشرات و اطلاعات مقدماتی درباره علم طبیعی. هرچند در این میان، نظرات فابر به ویژه در مورد اثبات غریزه در حشرات، باعث برپا شدن بحث‌های فراوانی شد و انتقاداتی را نیز برانگیخت. وی سرانجام در 11 اکتبر 1915م در 92 سالگی درگذشت.

درگذشت "آمونتون گیوم" فیزیک‌دان ناشنوای فرانسوی (1705م) موئتون گیوم، فیزیک‌دان فرانسوی، در سی و یکم اوت 1663م متولد گردید و در نوجوانی قوه وه شنوایی خود را از دست داد، اما به جای دلسردی و یأس، توانست تمامی تلاش و کوشش خود را مصروف کارهای علمی نماید. وی در ابتدا به مکانیکی روی آورد و پس از تلاش ناموفق در طراحی یک ماشین با حرکت دائمی، به تحصیل فیزیک و ریاضیات پرداخت و با فراگیری این علوم، به کارهای مختلف دست زد و بر تجربیات خود افزود. گیوم در سال 1687م رطوبت سنج جدیدی برای تعیین مقدار رطوبت هوا اختراع نمود، سپس فشارسنجی ساخت که در آن از جیوه استفاده نمی‌شد. وی به مطالعات خود در نقش گازها پرداخت و یافته‌های خود را در سال 1699 منتشر ساخت. تلگراف نوری را تکمیل و در حضور خاندان سلطنتی فرانسه مورد آزمایش قرار داد. کارهای دیگر وی در مورد دماسنج گازی، ساعت آبی، موتور حرارتی و... بود که درباره آنها به مطالعه پرداخت و آنها را تکمیل نمود. آمونتون گیوم سرانجام در 11 اکتبر 1705م در 42 سالگی درگذشت.